

Gamma Knife: bestralen met de scherpte van een mes

De NVVS-Commissie Brughoektumor organiseerde in samenwerking met het St. Elisabeth Ziekenhuis Tilburg op vrijdag 2 maart een HOORagenda-bijeenkomst voor brughoektumorpatiënten. Een verslag.

TEKST Yvonne van Bellen

Het St. Elisabeth-ziekenhuis in Tilburg is het enige ziekenhuis in ons land dat beschikt over een zogeheten Gamma Knife. Je kunt er messcherp mee bestralen zonder het omliggende gezonde hersenweefsel aan te tasten. Het is een enorme vooruitgang in de behandeling van onder andere brughoektumoren. De bestraling is eenmalig en de patiënt kan dezelfde dag naar huis.

Hoe werkt de Gamma Knife?

Patrick Hanssens is radiotherapeut van het Gamma Knife Centrum in Tilburg. Tijdens de HOORagenda-bijeenkomst legt hij uit hoe zo'n bestraling in zijn werk gaat. De patiënt krijgt een lichtgewicht frame op het hoofd, nadat eerst de hoofdhuid is verdoofd. Het plaatsen van het frame is zeker niet prettig, maar wel heel belangrijk. "Er wordt altijd heel spannend over gedaan, maar het valt wel mee. Hier in Tilburg gebeurt het drie tot vier keer per dag!", aldus Hanssens.

Met een MRI-scan wordt de precieze locatie van de tumor in het hoofd bepaald. Aan de hand van deze gegevens wordt met speciale computersystemen een bestralingsplan opgesteld. De patiënt wordt met het frame aan de behandeltafel vastgemaakt, hij mag zijn hoofd absoluut niet bewegen. Vervolgens wordt de patiënt in

het apparaat geschoven. Met uiterste precisie wordt de tumor met 192 bundeltjes kobalt-60 straling 'aangevallen'. Na enkele minuten schuift de tafel uit het apparaat, wordt de volgende shotpositie bepaald en schuift de patiënt weer terug. Zo gaat het heen en weer. Van de bestraling zelf merkt de patiënt niets.

Tijdens de behandeling kan de patiënt met de laborant praten en de laborant kan de patiënt zien via een camera. Na de bestraling gaat het frame af. Door het wegvallen van de uitwendige

druk van het frame kan hoofdpijn ontstaan, daar krijgt de patiënt een pijnstiller voor.

Wat zijn de bijwerkingen?

Als je bestraald wordt met de Gamma Knife, kun je een aantal bijwerkingen verwachten. Je kunt last krijgen van vermoeidheid. In de eerste week na de bestraling kan op de plek waar de schroeven zaten (op het voorhoofd, mogelijk ook op het achterhoofd) zwelling ontstaan. Het kan minimaal zijn, maar het kan ook dat je moeite

Het St. Elisabeth-ziekenhuis in Tilburg is het enige ziekenhuis in ons land dat beschikt over een Gamma Knife.

hebt met het openen van je ogen. In de tweede, derde week verdwijnt het verdoofde gevoel op de schedel. De zwelling is van voorbijgaande aard.

Specifiek voor een brughoektumor is dat het gehoor verandert, je kunt bijvoorbeeld dover worden. Verder kan het oorsuizen anders gaan klinken, zijn er meer evenwichtsklachten, kun je tintelingen in het gelaat voelen en als je een grote tumor hebt gehad, zijn er eventueel slikklachten. Maar uiteindelijk verdwijnen de bijwerkingen vanzelf.

Wat zijn de risico's?

Wat is het risico op kanker na bestraling? Het aantal patiënten waarbij kanker wordt vastgesteld na bestraling of waarbij de brughoektumor kwaadaardig wordt, is heel klein. "Het risico is kleiner dan bij welke andere behandeling ook; opereren is veel riskanter", aldus Patrick Hanssens. "Maar we moeten alle patiënten wel blijven controleren."

Hoe wordt de bestraling ervaren?

Jurdy is vorig jaar bestraald in Tilburg. Toen hij zijn diagnose kreeg, was de tumor nog geen centimeter groot en zijn gehoor goed. Hij zat in een dilemma: wachten tot zijn gehoor achteruit zou gaan, of toch bestralen? Hij heeft een aantal vrienden om zich heen verzameld die hem hielpen bij het maken van zijn keuze. "Ze hebben alle beschikbare informatie met me meegelezen en ze waren goed in het relativeren." Hij koos uiteindelijk voor de Gamma Knife behandeling. "Het is wel een meditatie moment wanneer je daar zo ligt. Ik dacht: 'We gaan ervoor!'", vertelt Jurdy tijdens de voorlichtingsmiddag.

Op de dag van de bestraling is hij met de trein naar huis gegaan. In de weken erna had hij wel wat last van het mee-

Wat is een brughoektumor?

Ongeveer 320 mensen per jaar krijgen de diagnose brughoektumor. Het is een langzaam groeiend, goedaardig gezwel vanuit de evenwichtszenuw. Het kan eenzijdig gehoorverlies, oorsuizen en evenwichtsklachten met zich mee brengen. Bij kleine tumoren en geen ernstige klachten wordt de tumor gevolgd met een MRI-scan. Is de tumor groter dan twee centimeter, dan kunnen stoornissen in de hersenfuncties optreden en moet er behandeld worden: opereren of bestralen. Een van de bestralingsopties is de Gamma Knife-behandeling.

Ga voor meer informatie over een brughoektumor naar www.nvvs.nl/brughoektumor.

gekregen medicijn dexamethason, maar hij pakte al snel zijn werkzaamheden weer op. Een half jaar later was er even paniek, omdat hij plotsdoof werd en pieptonen ging horen. Gelukkig was dit van voorbijgaande aard. Veel waardering heeft hij voor de begeleiding van het ziekenhuis. Hij spoort de toehoorders aan om vooral naar dit soort voorlichtingsbijeenkomsten van de NVVS-commissie Brughoektumor te gaan. Ook heeft hij veel steun gehad aan het brughoektumorforum op internet. "En denk eraan: maak je eigen keuze!", zo besluit Jurdy.

Ter afsluiting van deze voorlichtingsmiddag, die door 150 mensen werd bezocht, mochten de aanwezigen een kijkje nemen in het Gamma Knife Centrum.

advertentie

COMMidt CIBS DRAADLOZE COMMUNICATIE
ALLES WAT U NODIG HEBT VOOR VERSTERKT GELUID IN HET DAGELIJKSE LEVEN!

COMMidt CIBS is een compleet multifunctioneel draadloos communicatie systeem. De meest optimale, draadloze oplossing voor alle dagelijkse situaties.

COMMidt CIBS de ideale oplossing voor:

- Mobiele telefoons, draadloze en vaste telefoons voorzien van Bluetooth
- TV/Home entertainment, PC en/of laptop
- Persoonlijke luisterhulp, o.a. voor in café/restaurant, kantoor, vergadering, in de klas etc.
- Alarmsystemen / Deurbel voorzien van Bluetooth (of lijngebonden)

- Stijlvol en discreet vorm gegeven
- Zeer snelle en lip-gesynchroniseerde geluidsoverbrenging
- Actieve ruis onderdrukking voor optimaal spraakverstaan
- Voorprogrammeerbare noodknop (achterzijde apparaat)
- Zeer groot bereik

www.progresshearing.nl

Voor meer informatie: bezoek één van de Oorakel vestigingen of uw dichtstbijzijnde vakaudicien.

